

Eesti talunike eest!

EESTIMAA TALUPIDAJATE KESKLIIDU
INFOKIRI AUGUST 2017

OLULISED TEEMAD

Taluliidu uus juht;
Ebaausad kauplemistavad;
PRIA uudised;
FIE-de tegutsemise soodustamine;

ÜRITUSED JA KONVERENTSID

Saabuvad koolitused ja
infopäevad;

UUDISED JA INFO

STOKKER AGRI Sooduspakkumine
ETKLi liikmetele;
Ehtsa talutoidu fototuurid;
Ehtne talutoit turundustegevused;

TALULIIDU UUS JUHT

Alates augusti algusest juhib Eesti Talupidajate Keskliitu selle endine nõunik Kerli Ats.

Kerli Ats on pärit Pärnumaalt Sindist, lõpetanud Pärnu Raeküla gümnaasium ning õppinud Tallinna Tehnikaülikooli kolledžis rahvusvahelist majandust ja ärijuhtimist. Sel kevadel lõpetas EBSis ettevõtluse erialal magistriõppe. Lisaks magistriõpingutele alustas ta mullu sügisel veisekasvatuse õpinguid Olustvere Teenindus- ja Maamajanduse koolis, et tulevikus alustada oma veisekasvatusega.

Milline on teie senine kogemus ja kokkupuude taludega?

Veel paar aastat tagasi pidasin end põliseks linnatüdrukkuks, kes tegeles nn kaunite kunstidega: laulsin kooris ja õppisin muusikakoolis saksofoni. Põllumajandusega polnud mul ühtegi kokkupuudet, sest ka minul, nagu paljudel teistel noortel, oli ettekujutus põllumajandusest kui mitte väga atraktiivsest majandussektorist.

Kaks aastat tagasi, 2015. aasta suvel, toimus aga pööre ning sellest ajast peale olen ma valdavalt oma vabaaja, energia ja tegevused suunanud just talupidamisse.

2012. aastal ostis mu isa Vello meie perele Surju Luigeveski talukoha. Nimelt on mu isa pärit Surjust, mistõttu oli asukoht talle tuttav ja ostuotsus ei vajanud pikka kaalumist. Tol hetkel oli see koht võssa kasvanud ning peale lepiku ja suure heina asusid krundil veel maha põlenud veski jäänused ning üks vana ait.

Siis mõtlesin küll, et milleks mu isale taoline koht, kust ei vaadanud vastu midagi muud peale raske töö ja vaeva. Kuid pärast esimesi suuri talguid ja võsakoristust sain aru, mis teda sinna tõmbas. Tiheda rägastiku alt tuli välja imeline talukoht vaatega kaunile Lähkma jõe.

Nüüd ongi minu südamesoov alustada seal oma põllumajandusettevõttega, mis tegeleks lihaste kasvatamisega. Soovin ennast ja oma pere täielikult selle kohaga siduda ning anda seeläbi panus ka kohaliku piirkonna arengusse. Sellepärast läksin ka Olustverre loomakasvatust õppima.

Olen kirjutanud mitmeid projekte ning äriplaane maaettevõtlusele ning teinud neile finantsanalüüse oma maaettevõtluse nõustamisbüroos, mille asutasin koos oma EBSi kursusekaaslastega 2016. aasta jaanuaris. Ka sealtkaudu on talude majandamise teemad mulle tuttavad.

Milline on talude ja talupidamise tulevik Eestis?

Olen veendunud, et Eesti põllumajanduse selgrooks on praegu ja ka tulevikus Eesti talud. Talud ja talutootmine mitmekesistab meie põllumajandussektorit, täiendades suurtootjate poolt pakutavat erilisemate ja mittestandardsete toodetega.

Tänu talutootmisele ongi meie polettidel kaubad, mida saab teha vaid käsitööna ja väiksemates kogustes. Selleks, et talutoodangut esile tõsta, oleme ETKLis loonud kaubamärgi "Ehtne Talutoit", mis annab tarbijale selge signaali, et see kaup on valmistatud Eesti talus ja nende kasvatatud toorainest. Märk on juba mõni aasta olnud kasutusel ning on saanud vaid positiivset tagasisidet.

Teisalt on talud olulised ka selleks, et elu Eesti maapiirkondadeks säiliks ning oleks elujõuline. Soovin, et lisaks suurtootjatele saaksid ka väikese ja keskmise suurusega ettevõtted kaasa rääkida Eesti põllumajandussektori arengutes.

Suur- ja väiketootjad pole vastandid, vaid Eesti maaelu kaks tahku ning soovime teha koostööd, et põllumajanduses säiliks mitmekesisus.

Veel üheks suureks väljakutseks on hakkajate noorte meelitamine põllumajandussektorisse. See tähendab, et tuleb suurendada valdkonna populaarsust ja õpetada välja spetsialiste, kes saaksid kaasaegses põllumajanduses hakkama kõrgtehnoloogiliste tööriistade juhtimisega. Minu soov on uuenduslikuma ja kaasaegsema organisatsiooni tegevusse kaasata rohkem nooremaid põllumajandusettevõtjaid kaasa rääkima ja arvamust avaldama, kuidas valdkonda Eestis edasi viia ja arendada.

Enne olite taluliidus nõunik. Kuidas on tänaseks teie tööülesanded muutunud?

ETKLis alustades oli minu tööülesanneteks tegevjuhi abistamine. Lisaks oli minu vastutusallas kaubamärgiga "Ehtne talutoit" seotud tegevused, mille arendamise ja juhtimisega tegelen ka edaspidi.

Nüüd pean juhtima kogu organisatsiooni, seisma liikmete huvide eest ning tagama organisatsiooni jätkusuutlikkuse. Minu eesmärk on kaasajastada organisatsiooni juhtimist, et saaksime efektiivsemalt pakkuda oma liikmetele soovitud nn "katust". Olen väga avatud koostööle ja liikmete ettepanekutele ning mõtetele organisatsiooni avatumaks ja efektiivsemaks muutmiseks.

Kindlasti on mul veel palju õppida, kuna sektor on väga reguleeritud ning spetsiifiline. Tunnistan, et ma pole selles valdkonnas väga kogenud, mistõttu puudub mul nn kultuurikiht. Samas on ETKLil väga väärikas nõukogu, kes oma kogemuste ja teadmistega organisatsiooni panustavad.

Kindlasti toetavad mind minu ülesannete täitmist uuel ametipositsioonil varasemad õpingud ning eeskätt suur soov ja pühendumus Eesti talupidamisse panustada. Usun, et see kõik kokku annab mulle suure jaksu ja oskust organisatsiooni uue hooga edasi viia.

Allikas: MAALEHT

SATELLIITANDMED AITAVAD TUVASTADA PÕLDUDEL TOIMUVAID TEGEVUSI

Täiendavat infot
SATIKA kohta saab
lugeda **PRIA**
kodulehelt.

Juba mitu aastat on PRIA planeerinud toetuste administreerimise lihtsustamist kosmosetehnoloogiate abil. Euroopa Komisjon kutsus koostöös Euroopa Kosmoseagentuuriga ellu programmi Copernicus, mille raames on võimalik hankida tasuta satelliidiandmeid. Programmi alla kuuluvad Sentinel seeria satelliidid. Nende andmete baasil asus PRIA looma satelliiditeenuste kasutamise infosüsteemi SATIKAS. Uue arenduse eesmärgiks on informeerida põldude taotlejaid põldude seisundist, et järgida toetuse taotlemisega võetud niitmise kohustust.

Teemaga hakati PRIA ja Tartu Observatooriumi koostöös tegelema juba 2011. aastal. Esimesena hakati arendama niitmise tuvastamise teenust. Selleks kasutatakse nii radar- kui optiliste satelliitide andmeid. Kuna Eestis on ilm maist kuni oktoobrini umbes 70% ajast pilvine, siis andis arendustööle tuge radarsatelliitide suur eelis optiliste piltide ees - sõltumatus päikesevalgusest ning võime „näha“ maal toimuvat läbi pilvede. Tartu Observatooriumi väljatöötatud algoritm võimaldab kindlaks teha, kas põldu on vegetatsiooniperioodi jooksul niidetud või mitte. 2016. aastast liitus arendustöödega IT- ja äriteenuste ettevõtte CGI, kelle ülesandeks koos Tartu Observatooriumiga on ehitada satelliidipilte töötlev ja niitmise algoritmi „jooksutav“ tarkvara ja liidestada

see PRIA teiste infosüsteemidega. Tööd rahastatakse EL struktuurifondide toetuse abil ja projekt lõpeb ametlikult 2018 aastal.

Kuidas tekivad andmed põldude olukorra kohta?

Niitmise tuvastamise aluseks on sat-piltide aegridade pealt tehtavad analüüsid, milleks kasutatakse ajaliselt järjestikuste piltide võrdlemist. Analüüsiks vajalikud satelliidipildid laaditakse praegu Euroopa Kosmoseagentuuri serveritest CGI-s paiknevale serverile, kus ka andmeid töödeldakse. Tõenäoliselt hakkab CGI serverit 2018.a asendama EstHub ehk Eesti ühtne satelliiditeenuste server, mida saavad kasutada ka teised riigiasutused.

EstHubis tehakse Sentinel piltide allalaadimine ja esmane töötlus. Niitmise jälgimise teenus ühendatakse selle serveriga. PRIA käivitab plaanide kohaselt edaspidi igal kevadel teenuse, saadab põldude andmed EstHubile ja saab sealt vastused tagasi.

Niitmise tuvastamine viiakse läbi üle Eesti – analüüsitakse kõiki pindalatoetuste taotlustel märgitud põlde, mida saab niita. Protsess kasutab e-PRIA kaudu sisestatud põllupiire. Niitmisele viitavad biomassi muutused ajas. Niitmise analüüsi tehakse põllu piiri sisse jäävate pikslite kaupa ja seejärel ühtlustatakse tulemus tervele põllule. Rohumaadel kasvab erinevaid taimi ja neil on erinev biomassi hulk, seepärast on ühtlustamine vajalik. SATIKAS ei ütle, milline põlluserv täpselt on niidetud ja kus on niitmata. Kui biomassi kogus terve põllu ulatuses teatud ajavahemiku jooksul oluliselt muutub, saame öelda, et konkreetne põld on sel ajavahemikul niidetud. Tulemusi väljastatakse üle-Eesti keskmiselt üks kord nädalas. 2017. aastal protsessi alles testitakse ja uusi tulemusi ei pruugi veel igal nädalal laekuda.

Satelliite liigub Eesti kohal tihedasti, kuid siiski mitte iga päev. Seepärast ei ütle ka analüüs täpselt päeva, millal niitmine toimus, vaid ajavahemiku, mille kestel on toimunud märgatav biomassi hulga muutumine.

PRIA ei hoia SATIKAST saadud teavet ainult endale. Niitmise analüüsi tulemused jõuavad teatud ajavahemiku järel e-PRIAsse ja avalikule veebikaardile <https://kls.pria.ee/kaart/>, kus on eraldi kiht „Niitmise tuvastamine“. Iga põllu juures on märgitud ka kuupäev, millise seisuga on andmed. **Hetkel prognoosib süsteemi arendaja, et esimesed andmed saavad veebikaardile välja käesoleva nädala jooksul. Esimeses järjekorras ilmub veebikaardile 20.juuli heinamaade hooldamise seis ja hiljem lisanduvad hilisemad andmed. Kui teenuse arendus jõuab niitmise tuvastamise kaardikihi avalikuks tegemiseni ja põllumehed oma põldude seisukorda sealt vaadata saavad, saadab PRIA neile selle kohta e-kiirjad.**

Ainult niitmise analüüsi tulemuste järgi taotlejaid tänavu hooldamata põldude eest ei sanktsioneerita.

Kuivõrd käesoleval aastal süsteemi alles testitakse, siis võib tänavu süsteemis esineda ka vigu. Testperioodil on tuvastatud mõned heinamaad, kus niide on tehtud, kuid süsteem näitab et on niitmata. Samuti ei anna süsteem hetkel veel infot väikeste põllulappide (alla 1 ha) hooldamise seisu kohta. Nende ebatäpsustega tegeleb arendaja koostöös PRIA-ga ja tuleviku eesmärgiks on saavutada esialgu vähemalt 95% täpsusega hinnang heinamaade hooldamise kohta.

Allikas: PRIA

UUS TOETUS KAHJUSTUNUD PÕLLUMAJANDUSLIKU TOOTMISE POTENTSIAALI TAASTAMISEKS

4.-8. septembrini saab PRIA vahendusel esmakordselt taotleda uutset **toetust ohtliku taimekahjustaja ja eriti ohtliku loomataudi tõttu kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamiseks** (MAK 2014-2020 meede 5.2). Tänavuse taotlusvooru eelarve on 600 000 eurot.

Eriti ohtlike loomataudide loetelus on 16 haigust, sh sigade Aafrika katk ja linnugriip. Nagu loomataudide loetelu, on ka taimehaiguste nimekiri kehtestatud põllumajandusministri määrusega. Ettevõtte tootmispotentsiaali taastamiseks antakse toetust vaid

siis, kui Veterinaar- ja Toiduamet või Põllumajandusamet on tuvastanud mitte varem kui 1. jaanuaril 2015. a, et loomataud või taimekahjustus on esinenud ning hävis vähemalt 30% ettevõtte kahjustatud valdkonna põllumajanduslikust potentsiaalst. Loomataudi korral hinnatakse kahjustunud tootmispotentsiaali loomade arvu alusel ning taimede puhul pindala alusel.

Toetust saab taotleda elusloomade ja mitmeaastaste taimede ostmiseks hävinenute asemele ja samas mahus, kusjuures uued ostetavad loomad ja taimed võivad olla nii hävinutega samast liigist kui ka teisest liigist. Erinevate liikide puhul toimub ühikute hulga arvestus määruses sätestatud põhimõtetel.

Allikas: PRIA

Euroopa põllumeeste ja ühistuliste toidutööstuse katuseorganisatsioon Copa ja Cogeca nõuab ELi õigusakte ebaõiglaste kaubandustavade peatamiseks toiduainete tarneahelas

copa * **cogeca**

european farmers

european agri-cooperatives

Mõju hindamise üksikasjad leiata aadressilt:

https://ec.europa.eu/info/news/inc-ption-impact-assessment-food-supply-chain-published_en

Euroopa põllumeeste ja ühistuliste toidutööstuse katuseorganisatsioon Copa ja Cogeca nõuab ELi õigusakte ebaõiglaste kaubandustavade peatamiseks toiduainete tarneahelas, ametlikult reageerides ELi komisjoni algsele mõjuhinnangule

22. augustil kutsuti Copa ja Cogeca tutvuma Brüsselis ELi õigusaktidega, et kehtestada ebaausate kaubandustavade piiramine toiduainete tarneahelas ametlikul reaktsioonil ELi komisjoni esialgse mõjuhinnangule.

Copa ja Cogeca esitasid täna vastuse Brüsselis juulis avaldatud mõjuhinnangule.

Copa ja Cogeca peasekretär Pekka Pesonen ütles: "Toiduainete tarneahela tohtu tasakaalustamatus ei andnud meile muud valikut kui valida 3. valikuvõimaluse ja nõuda õigusaktide kehtestamist, et parandada põllumajandustootjate positsioneerimist ja lõpetada ebaõiglaste kaubandustavad. Ei ole vastuvõetav, et põllumajandustootjad saavad näiteks ainult 20% toodangu tükki hinnast, kui põllumajandustootjad on need, kes teevad suurema osa tööst selle tootmiseks. Jaemüüjate ja töötajate poolt välja töötatud vabatahtlik tarneahela algatus (SCI), mida Copa ja Cogeca ei allkirjastanud, ei tööta ilmselt."

Suurendada tuleks ka turu läbipaistvust. Siin on eelistatav variant 2, sest täiustatud informatsioon võimaldab kõigil toiduainete tarneahela ettevõtjatel teha teadlikumaid otsuseid.

Lisaks on meil vaja erandeid konkurentsioigusest, et võimaldada põllumajandusühistute ja teiste tootjaorganisatsioonidel kasvada ja areneda.

Copa ja Cogeca samuti tervitab EL komisjoni algatust üle-euroopalise avaliku arutelusi selle üle, kuidas muuta ELi toiduainete tarneahel õiglasemaks ja valmistada ette selle panuse. "Me eeldame, et see toob kaasa komisjoni ettepanekud, mis on välja toodud 2018. aasta kevadel, nii et põllumajandustootjad saavad oma töö eest õiglase hinna", – järeltas ta.

Copa-Cogeca
PRESSITEADE
22.08.2018

Sotsiaalmaksuseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadus

Rahandusministeerium plaanib muuta sotsiaal- ja tulumaksusedust eesmärgiga FIE-de tegutsemise soodustamine. Eesmärgi täitmiseks muudetakse FIE ettevõtlustulu tulu- ja sotsiaalmaksuga maksustamise reegleid. Enamiku muudatuste eesmärk on luua FIE-le äriühinguga sarnane maksuõiguslik keskkond.

Muudatused plaanitakse jõustada 1. jaanuaril 2018. aastal.

Olulisemad muudatused on alljärgenavd:

- Hetkel kehtiva seaduse kohaselt on FIE sotsiaalmaksu kohustusele ülempiir, mis on võrdne töötasu alammäära 15-kordselt aastasummal arvutatud sotsiaalmaksuga. Muudatuse tulemusel vähendatakse FIE sotsiaalmaksu kohustuse ülempiiri 10-kordssele töötasu alammäärade summale.
- Edaspidi võimaldatakse FIE-l ettevõtlustulust maha arvata FIE enda tervise edendamiseks tehtud kulud kuni 100 euro ulatuses kvartalis.
- FIE võib eelnõu kohaselt arvata ettevõtlustulust maha välisriigis ettevõtlusega tegeledes tehtud isiklikud toitlustamiskulud töötajate välislahetuse maksuvaba päevaraha piirmäära ulatuses.
- FIE-l lubatakse ettevõtlustulust maha arvata reklaami eesmärgil üle antud kauba või teenuse kulu, mille väärtus ilma käibemaksuta on kuni 10 eurot.
- Eelnõuga pikendatakse FIE-de kahjumite edasi kandmise perioodi praeguselt seitsmelt aastalt kümne aastani.
- FIE-le antakse täiendav võimalus külaliste või koostööpartnerite vastuvõtmisel tehtud toitlustamise, majutamise, transpordi või meelelahutusega seotud kulude mahaarvamiseks kuni 32 euro ulatuses kuus.
- Eelnõuga võimaldatakse FIE-del ettevõtlustulemit ületava sotsiaalmaksu summa edasi kanda järgmistele maksustamisperioodidele.
- Edaspidi vabastatakse välisriigis teenitud FIE ettevõtlustulu tulumaksust, kui ettevõtlustulu on teenitud välisriigis asuva püsiva tegevuskoha kaudu ning see tulu on maksustatav välisriigis.
- Eelnõuga võimaldatakse FIE-l vähendada sotsiaalmaksuga maksustatavat tulemit arvestusliku haigushüvitise võrra töövõimetuse teise kuni kaheksanda päeva kohta.
- Eelnõuga muudetakse paindlikumaks sotsiaalmaksu miinimumkohustuse ja avansilise makse arvestamise reegleid. Näiteks FIE avansilise makse kvartaalne arvestus asendatakse eelnõuga aastase summaarse arvestusega.

Septembrist alustab tööd uus metsaregistri infosüsteem

Alates 11. septembrist alustab tööd uuendatud metsaregistri infosüsteem. Seoses üleminekuga uuele süsteemile suletakse 23. augusti õhtul e-metsateatise teenus ning kuni 11. septembrini ei ole võimalik e-metsateatise esitada.

„Praegu kasutusel olev infosüsteem töötati välja enam kui kümme aastat tagasi ning on tänaseks moraalselt vananenud. Uus süsteem on märksa kasutajasõbralikum ning funktsionaalsem, lisandunud on ka täiesti uusi võimalusi. Oluliselt on parandatud ka uue süsteemi turvalisust,“ selgitas keskkonnaminister Siim Kiisler.

Metsaregistri pidamise eesmärk on koguda ja säilitada andmeid metsa paiknemise, pindala, tagavara, kasutamise ja seisundi kohta. Metsaregistris hoitakse metsainventeerimise andmeid ning metsateatiste, keskkonnaametnike välitööde, metsauuendus- ja metsakaitseeksperimentide andmeid. Metsaregistri metsaportaal on mõeldud kasutamiseks avalikkusele Eesti metsade kohta info saamiseks ning metsakorraldajatele ja metsaomanikele riigiga suhtlemiseks ning oma metsaga seotud asjaajamistel silma peal hoidmiseks.

Kui varem asusid metsaregistri avalik veebiteenus, e-metsateatise teenus ja inventeerimisandmete edastamise teenus eraldi, siis nüüd on kõik ühes veebirakenduses. Kogu siiani metsaregistrisse talletatud informatsioon kantakse üle uude süsteemi. Uus süsteem võimaldab erinevate ruumiandmestike paremat kuvamist ja riskasutust ning pakub metsaomanikele täisulatuses ligipääsu oma metsamaaga seotud andmetele. Näiteks on täisulatuses kättesaadavad metsainventeerimise andmed, mida omanik saab ka omale alla laadida, ligipääs tagatakse ka metsateatistele ja ekspertiisiaktidele.

Uudsenähtav võetakse kasutusele süsteemisene volitamine, mis tähendab et metsaomanikul on võimalik

volitada juriidilisi ja füüsilisi isikuid oma andmeid täisulatuses vaatama ja alla laadima ning metsateatise esitama. Metsaportaali saavad vaatamiseks kasutada kõik huvilised, kuid metsateatiste esitamiseks ning oma metsa andmete täisulatuses vaatamiseks ja allalaadimiseks tuleb ennast tuvastada ID-kaardi või mobiil-ID abil. Turvalisuse tagamiseks logitakse kõik kasutajate tegevused infosüsteemis.

Seoses üleminekuga uuele metsaregistri infosüsteemile suletakse kasutusel olev e-metsateatise esitamise teenus 23. augusti õhtul ning kuni 11. septembrini ei ole võimalik e-metsateatise esitada. Keskkonnaamet võtab sel ajal endiselt vastu nii paberil kui ka digitaalselt allkirjastatud metsateatise. Üleminekuperioodil ei ole võimalik Keskkonnaameti metsaspetsialistidel metsaregistri infosüsteemi kasutada ning seetõttu venib metsateatiste menetlemine tavapärasest pikemale perioodile. Üleminekuperioodil esitatud teatiste osas on teatise registreerimise otsuseid oodata alles pärast 11. septembrit.

E-metsateatise esitamine on kiirem ja mugavam kui paberil. Ka on e-teatise esitamise eeliseks asjaolu, et metsaomanik näeb metsateatist esitades erinevaid piiranguid, mis mõjutavad tema metsamajanduslikke tegevusi. Metsaportaalis on kohe nähtaval metsaomaniku varasemalt esitatud metsateatiseid ning naaberkinnistutele esitatud metsateatiseid.

Allikas: Keskkonnaamet

Eestimaa Talupidajate Keskkliit osales Eesti Külaliikumine Kodukant kutsel Külade XII Maapäeval

Eesti Külade XII Maapäev toimus 4.-6. augustil Viljandimaal Vana- Võidu külas. Eestimaa Talupidajate Keskkliit osales Eesti Külaliikumine Kodukant kutsel Külade XII Maapäeval toimunud minimessil, kus tutvustati maapiirkonna tooteid ja teenuseid. Meie rääkisime taluliidust ning tutvustasime asendusteenistust.

SAABUVAD KOOLITUSED

Eesti Maaülikook kutsub teid osalema tasuta ühistegevuse koolitustel.

08.09.2017 ja 12.10.2017 toimuvad koolitused “Ühistuline organisatsioon - tunne oma liikmeid”, koolitused toimuvad Eesti Maaülikoolis, Fr. R. Kreutzwaldi 1, Tartu 51014, ruum 0045. Lektoriks on HAL Koolitus OÜ koolitaja Ene Seidla. Koolituse tulemusel suurenevad õppija teadmised koostööst ühistulises organisatsioonis. Eriti ootame osalema alustavate ja toimivate ühistute liikmeid.

08.09.2017 toimuva koolituse ajakava:

10:00-10:15 Registreerimine
10:15-11:45 Erinevused ühistus
11:45-12:30 Lõunapaus
12:30-14:00 Töövormid ühise eesmärgi ja konsensususe toetuseks
14:00-14:15 Kohvipaus
14:15-15:45 Läbirääkimistehnikad
15:45-16:00 Tagasiside

08.09.2017 koolituse õppekava:

[https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?
leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8122&id_ay_toimumine=10464&systemi_seaded=3,1,12,1](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8122&id_ay_toimumine=10464&systemi_seaded=3,1,12,1)

13.09.-14.09.2017 toimub koolitus “Ühistu kasvatamine läbi finantsjuhtimise ja kapitali kaasamise”, koolitus toimub Eesti Maaülikoolis, Fr. R. Kreutzwaldi 1, Tartu 51014, ruum 0045. Lektoriteks on TÜ Wiru Vili juhataja Meelis Maks, Põllumeeste Ühistu KEVILI juhataja Meelis Annus, TÜ Farm In juhatuse liige Margo Kuusk ja Swedbank põllumajandussektori juht Brit Padjus. Koolituse tulemusel suurenevad õppija teadmised ühistu kasvatamise protsessist läbi finantsjuhtimise ja kapitaliseerimise. Eriti ootame osalema tegutsevate ühistute juhtkonda ja nõukogu.

13.09.2017 toimuva koolituse ajakava:

10:00 – 10:15 Registreerimine ja tervituskohvi
10:15 – 12:30 Finantsjuhtimine Wiru Vili TÜ näitel
12:30 – 13:15 Lõunapaus
13:15 – 15:30 Vöörkapitali kaasamine ühistu arenguks Põllumeeste Ühistu KEVILI näitel

14.09.2017 toimuva koolituse ajakava:

10:00 – 10:15 Registreerimine ja tervituskohvi
10:15 – 12:30 Vöörkapitali kaasamine ühistu arenguks TÜ Farm In näitel
12:30 – 13:15 Lõunapaus
13:15 – 15:30 Panga kui kreditori vaade esitatud taotlusele
15:30 – 15:45 Tagasisid

13.09.-14.09.2017 koolituse õppekava:

[https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8143&id_ay_toimumine=10486&systeemi_seaded=3,1,12,1)

[leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8143&id_ay_toimumine=10486&systeemi_seaded=3,1,12,1](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8143&id_ay_toimumine=10486&systeemi_seaded=3,1,12,1)

19.09.2017 toimub koolitus “Alustava ühistu juhi täienduskoolitus”, koolitus toimub Eesti Maaülikoolis, Fr. R. Kreutzwaldi 1, Tartu 51014, ruum 0045. Lektoriks on Eesti Kalapüügiühistu juhatuse liige Mart Undrest. Koolituse tulemusel suurenevad õppija teadmised ühistulise organisatsiooni juhtimisest. Eriti ootame osalema alustavate ja toimivate ühistute juhtkonda.

19.09.2017 toimuva koolituse ajakava:

10:00-10:15 Registreerimine

10:15-11:45 Ülevaade kalanduse ühistu arengu esimesest etapist

11:45-12:30 Lõunapaus

12:30-14:00 Ülevaade kalanduse ühistu arengu teisest etapist

14:00-14:15 Kohvipaus

14:15-15:45 Ülevaade kalanduse ühistu arengu kolmandast etapist

15:45-16:00 Tagasiside

19.09.2017 koolituse õppekava:

[https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8142&id_ay_toimumine=10485&systeemi_seaded=3,1,12,1)

[leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8142&id_ay_toimumine=10485&systeemi_seaded=3,1,12,1](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8142&id_ay_toimumine=10485&systeemi_seaded=3,1,12,1)

12.10.2017 toimuva koolituse ajakava:

10:00-10:15 Registreerimine

10:15-11:45 Erinevused ühistus

11:45-12:30 Lõunapaus

12:30-14:00 Töövormid ühise eesmärgi ja konsensuse toetuseks

14:00-14:15 Kohvipaus

14:15-15:45 Läbirääkimistehnikad

15:45-16:00 Tagasiside

12.10.2017 koolituse õppekava:

[https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8122&id_ay_toimumine=10484&systeemi_seaded=3,1,12,1)

[leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8122&id_ay_toimumine=10484&systeemi_seaded=3,1,12,1](https://ois.emu.ee/pls/ois/!tere.tulemast?leht=OK.AY.VP&id_ay_programm=8122&id_ay_toimumine=10484&systeemi_seaded=3,1,12,1)

Eelregistreerimine toimub vastavalt kuni 06.09.2017, 11.09.2017, 15.09.2017, 10.10.2017, osalejate arv on piiratud. Lisainfo saamiseks ja eelregistreerimiseks palume saata e-mail programmi assistendile: liis.volli@emu.ee.

Eelregistreerimiseks palume osalejatel saata järgnev informatsioon: ettevõtlusvorm ja nimi; ettevõtlusvaldkond; reg. number; osaleja nimi; osaleja ametikoht; osaleja isikukood; osaleja telefoninumber

Koolituste korraldamist toetab Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond.

Tasuta koolitused ja infopäevad:

8. septembril toimub Tartus koolitus „Allergeenihje toidukäitlemisettevõtte enesekontrolliplaanis“

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2017/09/08/11302#.WagpL3dJZoF>

20.-22. septembril toimub Tartus keskastme täienduskoolitus „Toiduhügieen ja -ohutus“

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2017/09/20/11303#.WagpgHdJZoF>

22. septembril toimub Tartus täienduskoolitus „Toidu pakendamine, toiduohutuse tagamine ja toidualase teabe esitamine tarbijale“

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2017/09/22/11044#.Wagpx3dJZoF>

29. septembril toimub Tartus koolitus „Toidu säilitamisnõuete määramine“

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2017/09/29/11233#.WagqCndJZoF>

14.-15. septembril toimub Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooliskoolitus „Linnu- ja küülikulihaast toodete valmistamine“

Täpsem info koolituse kohta: <http://www.pikk.ee/sundmused/2017/09/14/11456#.WagqSndJZoF>

Allikas: www.pikk.ee

AUGUSTIS TOIMUSID EHTSA TALUTOIDU FOTOOTUURID

Ka sellel aastal jätkus tore traditsioon, kus jäädvustati väiketootja tegevused. Sel aastal külastati kaheksat erinevat talutootmist. Fotootuuri eesmärk on näidata tarbijatele, et kuidas väiketootmises tootmisetegvused toimuvad ning kus kohast täpselt on pärit ehtsa talutooidu tooted. Ilusad pildid loovad lisaks personaalse lähenemise talutootja ja tarbija vahel. Fotoseeriatele järgnevad toredad lood, millega saab tutvuda www.talutoit.ee lehel. Meie toome infokirjas teieni esimese loo.

Tervelt lehmalt terve piim. Tervest piimast terve juust. Tervest juustust terve inimene. Valmistame oma meiereis Gouda ja tüüpi juustu. Rõõmuga meie loomadelt kõikidele inimestele.

Andre Farm

Tallinnast ligikaudu kahe ja poole tunni kaugusel Tartumaa piiril Kambja vallas asub üks omanäoline farm, kus pererahvas iga päev lehma kallistab ja neid hellitades Mummukesteks kutsub. Võib-olla ongi see peamine põhjus, miks just nende sarviliste piimast valmivad maailma ühed hinnatumad juustud. See omanäoline koht Lõuna-Eesti maalilises orus on Andre juustufarm, kus askeldavad perenaine Erika Pääbus ja peremees Aivar Alviste.

Talu peremehe sõnul asutati Andre talu 1874. aastal, mil tema vanavanavanaista ostis Kambja mõisa valdustest tükikese maad, et oma talupidamisega algust teha. Andre farmi nime valik jääb aga ka peremees Aivarile saladuseks. "Meie peres pole kunagi ühtegi Andret olnud, kuid olen ise oma nime muutmise peale mõelnud, sest väga paljud kliendid ja koostööpartnerid kutsuvad mind juba ise Andreks," muheleb peremees Aivar.

Ligi poolteist sajandit tagasi rajatud talu alustas taastegevust umbes 20 aasta eest, mil perekond sai tagasi nõukogude ajal ära võetud 44 hektarit maad. Kohe osteti ka 20 lüpsilehma. Pärast seda on talu järjepidevalt kasvanud, kuid suurem hüpe toimus viis aastat tagasi, mil kahekordistati talupidamise piimakarja. "Lehmade ostmise aitas meil üle elada 2012. aastal toimunud järjekordse piimakriisi. Kuna selles sektoris on alati oht ka järgnevateks ja järgnevateks kriisideks, tuli mõelda, kuidas tulevikus

majanduslikult keerulisemateks olukordadeks valmistuda,” räägib Aivar. Olemasolevatesse ruumidesse rohkem loomi ei mahtunud ja lisainvesteeringuid pank ei toetanud, tuli mõelda muude lahenduste peale. Piima väärindamiseni jõuti veidike enne 2013. aasta uut piimakriisi. “Alguses üritasid kõik konkurendid meile selgeks teha, et Euroopa ja Eesti on juustu täis ning selle tootmisel pole mõtet. Ainukesed, kes meie plaani toetasid, olid juustuõpetajad Hollandis ja Itaalias, kelle hinnangul oli juustu tootmine ka ainus võimalus talu ellujäämiseks.”

Praegu tunnistavad nii Aivar kui ka Erika, et niisama piimatootmine oli ikka puhas lust ja lillepidu. “Tol ajal oli rohkem vaba aega ja sai ka puhata, sest robotid ju lüpsid. Nüüd on aga vastupidi ja jookseme nagu oravad rattas, sest juustutootmine on suurendanud nii ettevõtmist kui ka mitmekordistanud tööaja panustamist,” kinnitavad mõlemad üheskoos.

Juustutegemine ja selle õppimine nõuab visadust ning nuppu. Perenaise sõnul ei jaga ükski juustutegija oma juusturetsepte, vaid kõik õpivad katsetades. “Õpetajad annavad küll infot, milliseid baktereid võiks juustudele lisada, kuid nende kasutamise pead ise välja mõtlema,” nendib Erika. Õnneks jagub neile ka häid koostööpartnereid, kes annavad alati nõu ja käivad vajadusel Andre farmis juustu tegemas.

Kõik tuntud juustud on saanud alguse mingist piirkonnast, orust või külast. Näiteks Gouda on alguse saanud Hollandist, parmesan Itaaliast ja Comté Prantsusmaalt. Ka Andre Farm kasutab juustude tootmisel tuntud juustudele sarnaseid tehnoloogiaid, kuid oma toodetele nad teiste piirkondade nimesid ei pane. Mis sest, et nende tooted ka sarnanevad tuntud Comté- või Gouda-tüüpi juustudega. “See ei ole eetilise,” ütleb Aivar. “Meie juustud kannavad Andre Farmi piirkonna ehk Andre Valley nime. Ja kes teab, äkki on 20 aasta pärast hoopis selle oru juustud sarnaselt Goudaga maailmakaardile tõusnud,” loodab Aivar.

Erika sõnul soetasid nad esimese juustuseadme juba 2014. aastal, et saada juustumaailmas käsi valgeks ja tuua turule esimene noortoode. “Tegelikkuses oli kogu protsess aga palju aeganõudvam ja meie esimene juust Andre Grand jõudis poeletile alles 2015. aasta detsembriks,” meenutab naine esimesi juustukatsetusi.

Nüüdseks leiab Andre juustufarmi valikust neli põhiretsepti järgi valmistatud juustu ja erinevaid katsetusi. “Meie esimeseks juustuks oli Andre Grand, mis on oma maitsetl ühtlaselt magusa tooniga,” kirjeldab Aivar. Võileivajuustuks sobilik Classic valmis teisena. See on ka ainuke Andre juust, mis sulab. Pererahva sõnul eelistavad Classicut kõige enam lapsed ja vanemad inimesed. Kolmanda tootena lisandus valikusse Priima, mis on maitsetl hapukas, aga samas õrnalt magus.

Andre talu juustukerad kaaluvad 12 kilo. “Pärast kahte aastat tootekatsetusi võime olla kindlad, et selline kera on paras suurus meile meelepäraste juustude valmistamiseks,” kinnitab Erika. Ta lisab, et mida suurem kera, seda kauem on juust laagerdunud ja seda paremini see maitseb. Mida väiksem kera, seda kiiremini see kuivab ja vähem säilib. “Paraku söövad inimesed silmadega ja väga paljud soovivad just neid väiksemaid ehk minikerasid, millel on ka lühema laagerdusprotsessi tulemusena mahedam maitse,” arwab Erika. Ta lisab, et eelmisel aastal müüdi jõulude ajal 10 000 väikest kera, sel aastal plaanitakse toota juba 20 000 minikera. “Alguses oligi meie kõige müüdavam toode mini, järgmisena kogus populaarsust Classic ning praegu on kõige müüdavam toode maitsetl tugevam ja hinnatum noor Grand. Näeme, et meie tarbijad ja nende maitseid kasvavad ning arenevad koos meiega,” tunneb Erika rõõmu.

Juustu tootmisel mängib suurt rolli looma sööt. Paljud kasvatavad oma loomadele ristikut, kuid Andre talu peremehe sõnul on kõige parem anda loomadele kõrreliste silo ja maisi. “Sellise sööda kasvatamine nõuab küll rohkem tööd ja hektareid, kuid see annab jällegi võimaluse valmistada vanemaid ning maitsetl erilisemaid tooteid,” selgitab Aivar. Ta lisab, et ristikuga toites tekib vale kääritus juba silos ja sellisest piimast saab valmistada ainult noortooteid.

Pererahva sõnul on nende tuleviku suurim eesmärk muuta kogu piim juustuks. “Soovime, et iga lehm saaks oma töö eest väärilist tasu ning me valmistaksime just neid põnevaid ja häid tooteid, mis meile endile ka meeldivad,” unistab perenaine. Erika suur soov on teha traditsioonilisi prantsuspäraseid juuste, kus toode valmib elusorganismiga ehk hallitusega. Üheks unistuseks on teha ka itaaliapäraselt riccotta’t ja päris õiget Cheddarit.

“Tulevikus proovime kindlasti teha rohkem katsetusi ka segajuustudega, nii nagu teeme Üvasi talu kitsepiimaga. Neil on meiega sarnane loomade toitmise filosoofia ja ka nende kitsepiim vastab meie soovidele.”

Andre talus on ligikaudu 400 lehma, aga vaatamata nende rohkusele teab perenaine kõiki lehmi nimepidi. “Meil on kombeks oma Mummukesi kallistada ja nendega koos mediteerida. Lehmad saavad aru, kui neist hoolitakse, ja nad oskavad seda hinnata,” selgitab Mummukeste hingeelu Erika. Kallistustele on eriti maias Hipu, kes on ka üks perenaise silmarööme. Ta jälgib hoolikalt laudas Erika askeldamist ja igal võimalikul hetkel nuiab temalt mõne pai.

Talus on kombeks, et tühjade kätega lauta ei minda, alati tuleb midagi sealsetele elanikele kaasa viia. Mummukeste lemmikmaiuks on mõnus pehme taluleib. “Õnnelikud ja hästi toidetud lehmad annavad ka

hästi piima,” teab Erika. Toidukoguste ja aegade planeerimisel on Erikal abiks robot, kes teab täpselt, mitu korda lehm päevas lüpsis käib, mitu liitrit piima annab ja kui palju ning millal talle süüa peab andma.

Kõik Andre talutooted kannavad ka “Ehtsa talutoidu” märki. “Sellise märgi kandmine annab uhke tunde, sest see on tunnustus meie igapäevasele tööle ja Eesti talutootmisele,” tunnistab Erika. “Ehtsa talutoidu” märgi alla kuulumisel on veel teisigi eeliseid. Eeskätt aitab märk talutootjaid ja nende toodangut paremini esile tõsta. “Väiketootjatel ei ole aega ja sageli ka teadmisi, kuidas ennast turundada. Sellepärast on hea, et keegi meie tegemisi paremini tutvustab ja meid vajadusel aitab.” Andre talu juust Grand Old pärjati ka selle aasta talutoidukonkursi “Parim talutoit 2017” üldvõitjaks. Lisaks sai parima maiuse kategoorias kõige enam tunnustust Andre talu juustušokolaad.

ETKLI LIIKMETELE MCHALE´I SÖÖDAVARUMISTEHNIKA KUNI AASTA LÕPUNI SOODUSHINNAGA

Stokker Agri pikendab söödavarumistehnika sooduspakkumist ETKLi liikmetele kuni aasta lõpuni (kampaania lõpeb muidu 15.09.2017, tehase reisi pakkumine ei pikene).

Pakutavad tooted on alljärgnevad:

- Järelveetav kiletaja **991BC** koos Side Tip ja laiade madalsurve rehvidega 6 kilerullihoidikuga 45-kraadise nurga all 12 900+km
- Rullipress **F5400C** 15 noaga 500/50R17 VRED rehvidega 29 990+km
- Rullipress **F5500** keskmäärimisega, vaalusurverulliga, 500/50R17 rehvidega, täisautomaatne juhtimine 34 950+km
- Kombipress **Fusion 3** keskmäärimisega, vaalusurverulliga, 650/50R22,5 rehvidega, täisautomaatne juhtimine 68 500+km
- Esiniiduk **F3100** muljuriga, 3D maapinna kopeerimisega, niiduketta kivikaitse puruneva tihvtiga 16 650+km
- Taganiiduk **R3100** muljuriga, 3D maapinna kopeerimisega, niiduketta kivikaitse puruneva tihvtiga 14 850+km
- Rullipurustaja/põhulaotur **C460** nii söötmiseks kui allapanu laotamiseks, 2-kiiruseline ülekanne, 300 kraadi pööratav väljalasketoru, „iselaadiv“ tagaluuk 18 600+km
- Rullihaarats/pallikallistaja **R5** euroühendustega ja mõlemapoolse lukustusega 1390+km
- Rullilõikur **RS4** koos kile-eemaldusnäpitsatega. Uus toode! 2999+km

Kampaaniatoodetega saab tutvuda lisaks lehel <http://www.stokkeragri.ee/kampaaniad/mchalega-iirimaale>
KAMPAANIAHINNAGA TOODETE TELLIMISEKS PALUN VÕTKE ÜHENDUST info@taluliit.ee

Aeg kuivatab märja maa

- Eesti vanasõna

Eestimaa Talupidajate Keskliit

Teaduse tn 1,
Saku 75501
Harjumaa

Tel, +372 604 1783
E-post: info@taluliit.ee

www.taluliit.ee

/eestitaluliit

/eestimaatalupidajatekeskliit